

THOMAS MATHIESEN
AGNETE WEIS BENTZEN
PAAVO UUSITALO

Tillägg till sakkunnigutlåtande

Til tjänsteförslagsnämnden
Samhällsvetenskapliga
fakulteten
Lunds universitet

Tilleggsinnstilling til innstilling om søkere til professorat i rettssosiologi, Lunds universitet

Det vises til drøftelsene i tjensteförslagsnämnden den 13. mai d.å., samt til innsigelse av 8. mai d.å. fra Flemming Balvig mot formuleringer i siste avsnitt på s. 54 i den opprinnelige innstillingen om professoratet i rettssosiologi, og undertegnede Thomas Mathiesens brev til nemnden av 12. mai d.å. i tilknytning til Balvigs innsigelse.

Vi vill på bakgrunn av ovennevnte uttale følgende, samtidig som siste avsnitt på s. 54 i innstillingen anses satt til side:

Som nevnt i innstillingen er det meget vanskelig å skille kvalitativt mellom

søkerne Balvig og Hydén. I sin ovennevnte innsigelse foreslår Balvig to muligheter for å foreta et skille.

For det første foreslår han å utvide antallet kvalitative kriterier. Konkret foreslår han "forskningens mengde og forskernes produktivitet". Vi har vurdert denne mulighet, og kommet til at det ikke vil løse problemet. Vi har her å gjøre med to forskere som begge har omfattende produksjon, og som begge har vært/er produktive. Om den enes stabel av vitenskapelige bilag skulle være noe større enn den andres, kan det ikke få noen utslagsgivende vekt. Om den enes antall arbeider i senere tid skulle være noe større enn den andres, behøver ikke det bety at den andre er mindre "produktiv" i andre betydninger.

For det annet foreslår Balvig at de sakkyndige kan "søge at supplere det foreliggende bedømmelsesgrundlag. Mest regulært og nærliggende var det vel at vælge at indkalde og gennemgå den forskningsmæssige produktion, ansøgerne har presteret i den lange perio-

de der nu er gået siden ansøgningsfristen udløb... og/eller at indkalde den yderligere videnskabelige produktion som ansøgerne måtte ligge inde med fra før ansøgningsfristens udløb, men som bl.a. under hensyn til stillingsopslagets formulering evt. ikke er fremsendt til bedømmelse". For at vi skulle kunne gjøre dette, måtte vi i tilfelle fått signal om en slik supplering fra Lunds Universitet. Noe slikt signal har vi overhodet ikke mottatt. Som vår mening vil vi tillegge at en slik fremgangsmåte ville gå på tvers av vanlig praksis ved bedømmelser, og dessuten reise spørsmålet om forholdet til de andre søkerne – utenom Balvig og Hydén – som ikke ville få anledning til å supplere med senere produksjon.

I denne tilleggsuttalelsen holder vi oss med andre ord til den opprinnelige (lange) rekke av kriterier, og til den produksjon vi har fått til gjennomlesning.

I vårt fornyede forsøk på å finne et kvalitativt skille mellom de to beste søkere, tar vi først og fremst utgangspunkt i kriteriene 4 – 7 i den opprinnelige innstilling. Som nevnt på s. 50 anser vi disse som viktigst, fordi de avspeiler grad av vitenskapelig originalitet. Disse kriterier er evne til metodisk retts sosiologisk fornyelse, evne til teoretisk retts sosiologisk fornyelse, bredde i retts sosiologiske problemstillinger, og dybde i retts sosiologisk penetrering av problemstillinger. På de øvrige 5 kriterier faller i alle fall Balvig og Hydén samlet likt ut: Hydén rangerer foran på det første kriterium (evne til å anvende allmennsosiologisk teori til belysning av rettslige fenomen), de to står likt på det andre kriterium (evne til å anvende mer spesialisert retts sosiologisk teori til belysning av rettslige fenomen), Balvig går foran Hydén på det tredje kriterium (evne til å anvende empiriske sosiologiske metoder til belysning av rettslige fenomen), og de to står likt på det åttende og niende kriterium (planlegning og ledelse av forskning og pedagogisk dyktighet).

En fornyet vurdering av de to søkere

i forhold til de fire viktigste kriterier hver for seg har ikke gitt oss noen nye holdepunkter for å skille mellom de to. Men hvis man ser disse kriterier *i relasjon til hverandre*, kan man kanskje spore en viss – meget liten – forskjell, nærmere bestemt slik:

Balvig og Hydén stiller likt på det femte og det syvende kriterium – evne til teoretisk retts sosiologisk innovasjon og dybde i retts sosiologisk penetrering av problemstillinger. De stiller forskjellig på det fjerde og det sjette kriterium – Balvig går foran når det gjelder metodisk fornyelse, Hydén når det gjelder bredde i problemstillinger. Det betyr at Hydén har sin innovative evne og sin evne til å gå i dybden *overfor et bredere spekter av retts sosiologiske problemstillinger*. Dette fremgår av produksjonen, for eksempel analysene av miljørett, arbeidsrett, legalstrategier. Balvigs like utvilsomme innovative og penetrerende evner gjelder på et noe smalere område av problemstillinger – fengsels sosiologi, alternativer til retts systemet, osv., stort sett innenfor strafferetten.

Det at Hydéns innovative og dybdegående evner kommer til uttrykk overfor et bredere spekter av problemstillinger, får oss til å kunne si at Hydén antakelig ligger *et ganske lite skritt* foran Balvig.

Vi vil imidlertid understreke at forskjellen er meget liten, og at en normalt ikke ville foreta en slik sontring mellom to så dyktige retts sosiologer. Sondringen er, så å si, fremtvinget av bedømmelsessituasjonen, og kravet om at vi skal nå fram til en kvalitativ rangering.

Vår innstilling av de to best kvalifiserte søkere blir altså:

1. Håkan Hydén
2. Flemming Balvig

Thomas Mathiesen (sign)
Agnete Weis Bentzon (sign)
22. mai 1987

Tjänsteförslagsnämnden
 Samhällsvetenskapliga
 fakulteten
 Lunds universitet

Vid tjänsteförslagsnämndens möte den 13 maj 1987 bordlades ärendet om professuren i rättssociologi. Alla tre sakkunniga hade lämnat ett gemensamt utlåtande i vilket Håkan Hydén ställdes på första och Flemming Balvig på andra plats. Kriteriet, dvs större makrosociologiska bevis i Hydéns än i Balvigs produktion, konstaterades vara till sin natur vetenskapspolitiskt och icke lämpligt i sakkunnigas prioritering.

Jag har enligt tjänsteförslagsnämndens önskan lämnat åt sidan nämnda kriterium och försökt att ännu en gång koncentrera mig på de två främsta ansökarnas produktion, utan vetenskapspolitiska kalkyleringar om nordiska rättssociologins möjligtvis bredare innovationsbas. Med avseende på kvaliteten av Balvigs och Hydéns produktion har jag inte kommit till nya slutsatser. Jag anser båda vara lika kvalificerade och mycket meriterade ansökare.

Ett konventionellt och ofta kritiserat kriterium är produktionens kvantitet. Men i fallet av de två kvalitetsmässigt

så nära varandra liggande ansökanden som Hydén och Balvig, kan detta kriterium ändå försvaras.

Balvigs rättssociologiska och sociologiska produktion är något större än Hydéns. Till Balvigs meriter jämfört med Hydén hör betydligt starkare metodologiska bevis i empirisk forskning. Balvigs sociologiska kreativitet i valet av konkreta forskningsobjekt, problemformulering och metodologiska lösningar kan väl jämföras med Hydéns större makrosociologiska ambitioner och innovationsförmåga. Jag betonar sakkunnigas tidigare ställningstagande vad gäller svårigheter att göra skillnad mellan de två främsta kandidaterna beträffande deras vetenskapliga kompetens. Min slutsats är ändå att Flemming Balvig kan, på grund av produktionens kvantitet, placeras på första och Håkan Hydén på andra plats. Tre främsta ansökarnas ordning borde enligt min uppfattning vara följande.

1. Flemming Balvig
2. Håkan Hydén
3. Antoinette Hetzler

Helsingfors 21.5 1987
 Paavo Uusitalo (sign)

